

A BUK KAI RA PROPET SEPANIA

A bung na kankan kai ra Luluai

¹ A tinata kai ra Luluai nina i ga tadav Sepania, natu i Kusi, natu i Gedalia, natu i Amaria, natu i Esekia, ta ra e Iosia natu i Amon i ga king ta ra gunan Iuda tana.

² Ina vaimur vakakit vue ra lavur magit kan ra mata i ra rakarakan a gunagunan, ra Luluai i biti.

³ Ina vaimur vue ra tarai ma ra umana vavaguai bula; ina vaimur vue ra lavur beo liiliu, ma ra en mara na ta, ma ra lavur magit na tukatukai varurung ma ra umana tena varpiam; ma ina ubu vue ra tarai kan ra mata i ra rakarakan a gunagunan, ra Luluai i biti.

⁴ Ma ina tulue vaarike ra limagu taun Iuda ma taun ra tarai Ierusalem par; ma ina ubu vue ra ibaiba kai Baal kan go ra gunan, ma ra iang i ra umana tena tinabar ure ra umana tabalar;

⁵ ma diat dia lotu tadow ra kor na tagul ta ra ul a pal; ma diat dia lotu tadow ra Luluai ma dia vavalima tana, ma dia vavalima bula tai Milkom;

⁶ ma diat dia tar vana tapuku kan ra Luluai ma pa dia mur ia; ma diat ba pa dia tikan upi ra Luluai ma pa dia titir upi ia.

⁷ Una ki mut ta ra luaina mata i ra Luluai God; tago ra bung kai ra Luluai i tar maravai; tago ra Luluai i tar vaninare ra tinabar, i tar vakilang vaire diat i ga ting pa diat i tana.

⁸ Ma ta nam ra bung ba ra Luluai i pait ra tinabar tana, ina balbali pire ra umana luluai ma ra umana bul kai ra king, ma diat par dia mal da ra enana vuna tarai.

⁹ Ma ta nam ra bung ina balbali pire diat dia pil lake ra kalakalat, ma dia vangan ra kuba i kadia luluai ma ra ra varpa ma ra magit na vartuam.

¹⁰ Ma ra Luluai i biti ba ta nam ra bung ra tinangi na vana rikai ta ra Mataniolo na En, ma ra kunukula ta ra vauruana langun, ma ra ngala na kankanunur marama ra lualuana.

¹¹ Avat a kukula, avat a tarai Maktes, tago ra umana tena kunukul par dia tar panie; diat par dia kap ra ngala na mani dia tar virua.

¹² Ma ta nam ra e ina tikatikan bulu ta ra gunan Ierusalem ma ra lamp, ma ina balbali pire ra tarai dia tubu ma ra kini na talanguan, ma dia biti dari: A Luluai pa na pait ra boina, ma pa na pait bula ra kaina.

¹³ Ma kadia ngala na tabarikik na panie ta ra nilong, ma kadia laver pal diat a uliran; maia, diat a pait ra umana pal, ma pa diat a ki ta diat; ma diat a mal ra uma na vain, ma pa diat a mome ra polo na vain tana.

¹⁴ Ra ngala na bung kai ra Luluai i tar maravai, i tar maravai ma i vut lulut i tuna; a rurunga i ra bung kai ra Luluai i manga karangap, ma ra lebe i tangi muka tana.

¹⁵ Nam ra bung a bung na kankan, a bung na purpuruan ma ra bung na ururian, a bung na vinirua ma ra bung na varli, a bung na bobotoi ma ra bung ba i kukut, a bung na vual ma ra bung na bingnimuna,

¹⁶ a bung na pupungai ma ra bung na ngenge, ure ra umana pia na pal di ga liplip vadekdek bat diat, ma ure ra umana dekdek na bur na pal dia tuluai urama.

¹⁷ Ma ina vakadik ra tarai, ma diat a pepere da ra umana pula, tago dia ga piam vue ra Luluai; ma da lingire ra gapu i diat da di imimire ra tobон, ma ra vio i diat na da ra puta.

¹⁸ Ma kadia silva ma kadia goled pa na valaun valar pa diat ta nam ra bung ra Luluai i vaarike kana kankan tana; ma ga ra gunagunan par na virua ta ra iap ai kana niongor; tago na vamutue diat, maia pa, na vamutue vakaian diat par dia ki ta ra gunagunan.

2

A umana gunan irairai diat a virua

¹ Avat a vana varurung, maia, avat a vana varurung, avat a vuna tarai ba pa ava ruvaruva;

² ba pa di pait ot pa boko go ra varkurai, ba pa ava panie boko da ra pal i ra vit, ba ra ngala na kulot kai ra Luluai pa i tadav boko avat, ba pa i tadav boko avat ra bung na kankan kai ra Luluai.

³ Avat a tikan upi ra Luluai, avat par ta ra rakarakan a gunagunan ba i madu ra bala i vavat, avat ba ava tar mur kana varkurai; avat a tikan upi ra mangamangana takodo, avat a tikan upi ra madu na mangamangana; kan avat a ki bakit ta ra bung na kankan kai ra Luluai.

⁴ Tago Gasa na lingling, ma Askelon na bil; da korot vue ra tarai Asdod ba ra keake i ki tur, ma da rubat vue Ekron.

⁵ Na kaina ta diat dia ki ra valian, ra vuna tarai Keret! A tinata kai ra Luluai i takun pa u Kanaan, a gunan kai ra tarai Pilistia; ina li vue u, ma pa ta na na ki mulai.

⁶ Ma ra valian na da ra pia na vura, ma ra kubakuba i ra umana tena balabalaure sip diat a tur tana ma ra umana liplip ure ra kikil na sip bula.

⁷ Ma ra ibaiba ta ra tarai Iuda diat a kale ra valian; diat a tabatabar kadia lavur kikil na sip tana; na ravian diat a diadiop ta ra umana pal Askelon; tago ra Luluai kadia God na rurue mari diat, ma na agure vatalil diat kan ra kini na vilavilau.

⁸ Iau tar valongore ra tinata na varvul kai Moab ma ra tinata na varkaba kai ra tarai Amon, nina dia tar vul kaugu tarai me, ma dia tar tata vangala pa mule diat upi diat a kale kadia langun.

⁹ Kari ra Luluai kai ra lavur kor, a God kai Israel, i biti dari: Da iau lalaun, Moab na da Sodom, ma ra tarai Amon diat a da Gomora, a kura kait, ma ra umana tung na solt, ma ra bil vatikai; ra ibaiba ta kaugu tarai diat a ra pa kadia tabarikik, ma diat dia ki valili ta kaugu vuna tarai diat a ki ur vue diat.

¹⁰ Go na tadav diat, tago i kolakolo ra nuknuk i diat, tago dia ga varvul, ma dia ga tata vangala pa mule diat ure ra tarai kai ra Luluai kai ra lavur kor.

¹¹ Diat a dadadar na kaia ure ra Luluai, tago na vapalaur ra umana god ta ra rakarakan a gunagunan; ma ra tarai diat a lotu tadav ia, tikatikai ta kana gunan iat, ma ra umana lolo par kai ra umana Tematana.

¹² Avat bula ra tarai Etiopia, avat a virua ta kaugu pakat na vinarubu.

¹³ Ma na tulue vaarike ra limana uro ta ra papar a labur, ma na li vue Asiria; ma na vakaina vue Nineve, upi na uliran, ma na ge da ra bil.

¹⁴ Ma ra umana livur na vavaguai diat a va livuan tana, a lavour mangamangana vavaguai; a mou ma ra kuabar na boroi dir a ki livuan ta kana umana pagapaga, ma ra kurkur na tangi ta kana umana mata na kalangar, ma ra kotkot na ki ta ra mataniolo, tago na tak are ra papalum ta ra tagatagal.

¹⁵ Go ra pia na pal a tena gugu, ma i ga ki vakuku ka, ma i ga biti dari: Iau kaka, ma pa ta na mulai; ea, i tar uliran, a gunan ba ra umana leing diat a va ie! Diat par dia pakit ia diat a ititinga, ma diat a vara ma ra lima i diat.

3

A varpiam kal Ierusalem ma ra varvalaun tana

¹ Na kaina ta ra pia na pal nina i varpiam ma i kerek, a tena ki vartaun!

² Pa i torom ta ra tinata, pa i kapupi ra varpit; pa i nurnur tai ra Luluai, pa i kakari maravai tadaiv kana God.

³ Kana umana lualua dia da ra umana leon ba dia kukula livuan tana; kana umana tena varkurai dia da ra umana leing na pap ba dia rovoi ta ra ravian; pa dia en valili ta magit ba na ki upi ra malana.

⁴ Kana umana propet a umana tutana vakuku, ma ra umana tena vartuam; kana umana tena

tinabar dia tar papait vakuku ma ra magit i gomgom, dia tar vakaina ra tinata na varkurai.

⁵ A Luluai ba i ki livuan tana i takodo; pa na pait ra magit i gegagege; ta ra malamalana par i vaarike kana takodo na varkurai, pa i pak; ma ga ra tutana ba pa i takodo ra nuknukina pa i nunure ra niruva.

⁶ Iau tar li vue ra umana vuna tarai, kadia lavur dekdek na bur na pal dia lingling; iau tar vakaina kadia lavur nga, ma pa ta na i vanavana tana; di tar re vue kadia lavur pia na pal, pa ta tutana mulai ba i ki valili, ma pa ta tarai mulai ta diat.

⁷ Iau ga biti dari: A, dovot una ru iau, una kapupi ra varpit, ma pa ta magit ba iau ga kure tar ia na panie kan u; ma ga dia ga tut ta ra malana ikilik, ma dia ga vakaina ka kadia lavur mangamangana.

⁸ Kari avat a ki pa iau, ra Luluai i biti, tuk tar ta ra bung ba iau tut upi ra varkurai; tago kaugu varkurai ba ina vaki guve ra lavur vuna tarai, ba ina ben varurue ra lavur vuna gunan, upi ina lolonge taun diat ma kaugu kankan, maia pa, kaugu kulot par, a karangapuna; tago ra rakarakan a gunagunan na imur ta ra iap ai kaugu niongan.

⁹ Tago ta nam ra bung ina pukue vagomgom ra tinata kai ra tarai upi diat par diat a lotu tadar ra Luluai, ma diat a toratorom tana ma ra kopono nuknuk i diat.

¹⁰ Maro ta ra papar maro ta ra tava alir Etiopia kaugu umana tena lotu, maia, ra bul vavina, natu i diat di ga korot varbaiane diat, diat a kap ra vartabar piragu.

11 Ta nam ra bung pa una ruva ure kaum lavur mangamangana nina ba u ga piam vue iau me; tago ta nam ra bung ina tak vue kan u diat dia gugu mat ure kaum ngala na kini; ma pa una papait na luluai mulai ta kaugu luana i gomgom.

12 Ma ina kure valili ta umana tarai livuan tam, ra umana biaui ma ra umana luveana, ma nam diat diat a nurnur ta ra iang i ra Luluai.

13 Ra ibaiba ta ra tarai Israel pa na pait ra kaina mangamangana, ma pa na tatike ra vaongo, ma ra karamea i diat pa na varvartuam; tago diat a ian ma diat a va, ma pa ta na na vaburut diat.

14 Natu i Sion, a vavina, una kakailai; Israel, una ngenge; una gugu ma una ga muka, natu i Ierusalem, a vavina.

15 A Luluai i tar tak vue ra umana varkurai piram, i tar okole vue kaum ebar; ra king Israel, ra Luluai iat, i kiki livuan tam; ma pa ta kaina magit na tadvad mule u.

16 Ta nam ra bung da biti tai Ierusalem dari: Koko una burut; u Sion, koko ra ura limam dir a malmalu.

17 A Luluai kaum God i ki livuan tam, a tena niongor ba na maravut u ma na valaun u; na gugu mat i tam, na vakalamane kana varmari piram, na kakailai na gugu ure u.

18 Ina varurue diat dia ki na tabun ure ra ngala na kivung na lotu, diat ava ga varagur ma diat, nina kana kinakap i ga da ra magit na vavirvir pire diat.

19 Ea, ta nam ra e ina kure diat par dia vakadik u; ma ina valaun nam i pa dukai, ma ina ben vatalil nina di ga korot vue; ma ina maravut diat

ba di ga vul diat ta ra rakarakan a gunagunan par,
upi da pite pa diat ma ra iang i diat na rrarang.

²⁰ Ta nam ra e ina agur pa avat, ma ta nam
ra e ina varurue avat, tago ina vangala ra iang i
vavat pire ra tarai ta ra rakarakan a gunagunan,
ma diat a pite pa avat ba iau ben vatalil avat kan
kavava kini na vilavilau ta ra luaina mata i vavat,
ra Luluai i biti.

**A BUK TABU A MAULANA KUNUBU ma A
KALAMANA KUNUBU**
**The Holy Bible in the Kuanua language of Papua New
Guinea**
Buk Baibel long tokples Kuanua long Niugini

Copyright © 1882-1983 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kuanua or Tinata Tuna or Tolai (Kauana)

Translation by: Bible Society of Papua New Guinea

1882 Mark 1883 +Matthew 1885 +Gospels (with revised Mt. Mk) BFBS NSW Aux, Sydney 1891 +New Testament 1901 +New Testament (revised) BFBS, London Translated by James Chalmers and W.G. Lawes (LMS)
1935 +New Testament [Repr +1942-1951] BFBS, London Translated by R. Lister Turner and J.B. Clark (LMS)

1959 +New Testament 1962 +Genesis 1964 +Psalms BFBS, London and Sydney 1971 1 Peter J. Palmer, Auckland 1973 +Bible (Repr 1974-+1991 BS in Papua New Guinea, [Port Moresby-Lae] Revised and translated by Percy Chatterton (LMS), assisted by Taunao Agaru, Reatau Mea, Morea Igo, Egi Raka, Puka Oala, Mavara Hekure, and Dago Morea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

bbc5a26d-4db3-53f1-9593-2319b90317db